

İfade et

“İnsan hakları”yla ne kastettiğini bana göster

Konular	Genel insan hakları, Çocuklar, Yurttaşlık
Zorluk	Düzyey 2
Grup büyüklüğü	9+
Süre	90 dakika
Genel bakış	Bu drama etkinliği gençleri aşağıdakileri yapmaya teşvik eder: <ul style="list-style-type: none"> • İnsan hakları hakkında genel algılarının gözden geçirilmesi • Bu algıları temsil edecek farklı yöntemlerin bulunması
İlgili haklar	Hepsi
Amaçlar	<ul style="list-style-type: none"> • Katılımcıların insan haklarına ilişkin bilgilerini gözden geçirmek • Kültürlerarası ve iletişim becerilerini geliştirmek • İşbirliğini ve yaratıcılığı geliştirmek
Materyal	<ul style="list-style-type: none"> • Sahne malzemeleri: Giysi, süs, oyuncak, ev eşyaları vs. • Kâğıt ve renkli markörler, pastel boyalar • Yapıştırıcı, sicim ve karton

Yönerge

1. Bu alıştırmamızın amacının insan hakları düşüncesini ya da kavramının drama aracılığıyla, farklı kültürlerden gelen ve dilleri farklı olan kişiler tarafından anlaşılabilir şekilde temsil edilmesi olduğunu anlatın.
2. Katılımcılara düşüncelerini ifade ederken sözcük kullanamayacaklarını, bunun bir mim gösterisi olduğunu aktarın. Bununla birlikte, gruplar eğer dilerlerse çeşitli araç gereç ya da sahne malzemesi kullanabilirler.
3. Katılımcılara 4-6 kişiden oluşan küçük gruplara ayrılmasını söyleyin. Her gruba büyükçe bir kâğıt ve bir takım pastel kalem/markör verin.
4. Gruplara ilk olarak insan hakları üzerine tüm fikirlerini ortaya dökebilecekleri bir beyin fırtınası yapmalarını söyleyin. Bunu takiben mim gösterisinde sunmak üzere, öne çıkan iki ya da üç önemli fikri belirlemelerini isteyin. Bu işlemler için 10 dakika süre verin.
5. Bir sonraki aşamada gruplara mim gösterisini tasarlamaları ve provasını yapmaları için 30 dakika süre tanıyın. Katılımcılara bunun bir grup çalışması olduğunu ve üretim aşamasında herkesin rol alması gerektiğini anlatın.
6. 30 dakika sona erdiğinde herkesin birbirinin performansını izleyebilmesi için grupları biraraya toplayın.
7. Geri bildirim almak ve tartışma yapmak üzere her performans sonunda birkaç dakikalık süre ayırın.
8. Gözetmenlerden izlediklerini yorumlamalarını ve performansın vermeye çalıştığı, öne çıkan fikirleri tanımlamalarını isteyin.
9. Bunu takiben gruptan, geri bildirim esnasında değinilmeyen noktaların ne olduğunu kısaca anlatmalarını isteyin. Bunu her mim gösterisi için ayrı ayrı uygulayın.

KONULAR

GEN. İNSAN HAKLARI

ÇOCUKLAR

YURTTAŞLIK

ZORLUK

DÜZEY 4

DÜZEY 3

DÜZEY 2

DÜZEY 1

DÜZEY 2

GRUP BÜYÜKLÜĞÜ

9 YA DA DAHA FAZLA

SÜRE

90 DAKİKA

Bilgilendirme ve değerlendirme

Şimdi etkinliği gözden geçirin.

- Bu etkinlik hakkında katılımcılar neler hissetti? Başta düşündüklerinden daha mı kolay yoksa daha mı zordu? Etkinliğin en zor yanları ya da sunulması en zor şey(ler) neydi?
- İnsan hakları konusunda katılımcılar yeni bilgiler edindiler mi?
- Gruplar arasındaki benzerlikler ve farklılıklar neydi? İnsan hakları düşüncesi hakkında temel bir anlaşmazlık var mıydı? Neden?

Kolaylaştırıcılar için ipuçları

Bireyler insan hakları kavramı hakkında tamamen umursamaz olmadıkları sürece, bu etkinliği kolaylaştırıcının asgari yönlendirmesiyle yürütmek daha ilginç olacaktır. Bu etkinlikteki asıl amaç, gençlerin yaşamları boyunca edinmiş oldukları insan haklarına ilişkin izlenimleri ve bilgileri ifade etmelerini sağlamaktır. Çalışmaya başlamadan önce gruba bu noktayı aktarın. Bunu söylemek, katılımcıların insan haklarının tam olarak ne olduğunu “bilmek” konusunda kendilerini bası altında hissetmemelerini sağlayacaktır.

Şunu açıklığa kavuşturun: Katılımcıların görevi “genel olarak insan hakları”nın ne olduğunu bir portresini çıkarmaktır, bir ya da birkaç farklı insan hakkının ne olduğunu aktarmak değil. Genel noktalarını anlatmak için insan haklarından birini seçebilirler. Ancak akıllarında bulundurmaları gereken şey, farklı insan haklarının ortak yönlerinin ne olduğunu anlatmaya çalışmaları gerektiğidir. Bölümün sonunda gözetmenlerin “insan hakları nedir?” sorusuna yanıt verebilmeleri (ya da bunu yapmaya başlamaları) gerekir.

Oyunculuk konusunda yeteneksiz olduğunu düşünen kişilerin aktif rol oynamaktan geri kalmalarına engel olun! Herkesin oynayabileceği birçok rol olduğunu söyleyin. Aynı zamanda grubun tamamının hoşuna gidecek bir şey olması gerektiğinden bahsedin. Sıradışı sahne malzemeleri –tava, oyuncak araba, şapka, yastık, taş, çöp kutusu kapağından yaratılacak herhangi bir şey–, performanslara renk katabilir, yaratıcı fikirlerin ortaya çıkmasını sağlayabilir.

Çeşitlemeler

Bu etkinliği bir çizim alıştırmaları şeklinde de uygulayabilirsiniz: İnsan haklarına ilişkin temel fikirleri ifade etmek üzere grubun –gene hiçbir kelime kullanmadan– bir poster sunumu yapmasını sağlayın.

Grup üyeleri, bu etkinliği bir giriş alıştırmaları olarak kullanmak yerine, kılavuzdaki birkaç etkinliği uyguladıktan sonra ya da araştırma yaptıktan sonra edindikleri fikirleri netleştirmek ve örgütlemek için kullanabilirler.

İzleme önerileri

İnsan hakları temasını içeren oyunları ya da edebiyat eserlerini inceleyin. Yaşadığınız yerdeki insanlar tarafından sergilenecek bir drama gösterisi organize edin.

Eğer grup üyeleri belirli bazı insan haklarını ele alarak devam etmek istiyorlarsa, sayfa 103'te yer alan “Çocuk Hakları” etkinliğindeki “Çocuk Hakları Sözleşmesi”ni incelemeleri iyi bir fikir olabilir.

Eylem fikirleri

Mim gösterilerini geliştirebilir ya da bunları grubun tamamının ürünü haline getirerek grup dışındaki kişilere sunabilirsiniz. Poster sunumunu tercih ederseniz, bir poster sergisi düzenleyebilirsiniz. Her iki fikir de İnsan Hakları Günü'nü kutlamak için kullanılabilir.

Önemli gün

10 Aralık

İnsan Hakları Günü